

Cirkulärnr: 2000:45
Diariernr: 2000/1109
Handläggare: Karin Skilje m.fl.
Sektion/Enhet: Finanssektionen
Datum: 2000-04-17
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Personalfrågor
Vård och omsorg
Arbetsmarknad
Barnomsorg
Grundskola
Gymnasieskola
Vuxenutbildning
Miljöskydd, Naturskydd
Rubrik: 2000 års ekonomiska vårproposition
Bilagor: Bilaga 1: Skatter och bidrag 2001–2003 (kommunspezifisk;
endast till ekonomikontoren)
Bilaga 2: Pressmeddelande

Finanssektionen
Karin Skilje m.fl.
EJ

2000-04-17

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Personalfrågor
Vård och omsorg
Arbetsmarknad
Barnomsorg
Grundskola
Gymnasieskola
Vuxenutbildning
Miljöskydd, Naturskydd

2000 års ekonomiska vårproposition

Den 13 april lade regeringen fram 2000 års ekonomiska vårproposition (1999/2000:100) med förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken.

I detta cirkulär sammanfattar vi de förslag inom olika områden som berör kommunerna. Kommunförbundets kommentarer är skrivna i *kursiv* stil.

I vecka 18 återkommer finanssektionen till kommunstyrelsen och ekonomi/finans med en ny skatteunderlagsprognos och i mitten av maj med en preliminär beräkning av 2001 års kostnadsutjämnning.

2000 års ekonomiska vårproposition	1
Ekonomi	3
Regeringen reviderar upp tillväxtprognosen	3
Aviserade förslag påverkar kommunernas ekonomi på sikt	5
Förslag om fördelning mellan kommuner och landsting av de ökade statsbidragen	6
Höjd ersättning för specialskoleelever regleras enligt finansieringsprincipen	7
Underskottet på kommunkontot avskrivs	7
Proposition om förändringar i det kommunala utjämningsystemet i vår	8
Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag	8
Modellverktyget ”Skatter och bidrag”	9
Utbildning	9
Särskild proposition i maj om allmän förskola och maxtaxa inom barnomsorgen	9
Föräldraförsäkringen förlängs med ytterligare en pappamånad	11
Ökad måluppfyllelse i grundskolan	11
Utökad undervisningstid i gymnasieskolan	11
Kunskapslyftet och kvalificerad yrkesutbildning	11
Studiestöd och CSN	11
Fortsatt utbyggnad av grundutbildningen vid universitet och högskolor	12
Grundforskning och forskarutbildning	12
Vård och omsorg	13
”Försvarmiljardernas” fördelning till vården och omsorgen	13
Förslag om utjämning av kostnader enligt LSS från år 2001	13
Fortsatt rätt till personlig assistans för funktionshindrade som fyller 65 år	14
Förändringar i välfärdssystemet påverkar socialbidraget positivt	15
Fler platser till ungdomsvård	16
Arbetsgivarfrågor	16
Svensk lönebildning inför avgörande prov i 2001 års avtalsrörelse	16
Konsekvenser av kortare arbetstider i offentlig verksamhet måste särskilt beaktas	17
Ingen ska tvingas sluta sin anställning före 67 års ålder	17
Bristyrken måste beaktas inom utbildningspolitiken	17
Handlingsplan för minskad ohälsa och sjukfrånvaro	17
Arbetsmarknadspolitik	18
Långtidsarbetslösa prioriteras	18
Ytterligare förstärkt anställningsstöd	18
Lägsta ersättningsnivån för utbildningsbidraget höjs	19
Större satsning på arbetshandikappade och invandrare	19
Fortsatta tillfälliga personalförstärkningar inom AMV	20
Regional utjämning och utveckling	20
Insatserna i storstadsregionerna förlängs	21
Ökade resurser till miljöområdet	21

Ekonomi

Regeringen reviderar upp tillväxtprognosen

Regeringen ser en fortsatt stark utveckling av den svenska ekonomin. Förra året var ett utpräglat högkonjunkturår och detta tillstånd bedöms att bestå både i år och nästa år, genom en tillväxt med 3,8 respektive 2,9 procent. Från och med år 2002 ser dock regeringen en avmattning i tillväxten.

Regeringens bild av tillväxtförloppet stämmer väl överens med det som vi publicerade i rapporten Kommunernas ekonomiska läge i mars. Till skillnad från regeringen räknade vi dock med en något mildare avmattning från och med år 2002.

*Tabell 1 – Jämförelse av nyckeltal
Procentuell förändring*

	1999	2000	2001	2002	2003
BNP					
KEL, mars -00	3,8	3,6	3,3	2,5	2,5
VP, april -00	3,8	3,8	2,9	2,0	2,0
Öppen arbetslöshet, andel av arbetskraften					
KEL, mars -00	5,6	4,9	4,8	4,8	4,8
VP, april -00	5,6	4,6	3,9	3,9	4,0
Timlön					
KEL, mars -00	3,4	4,0	3,7	3,7	3,7
VP, april -00	3,4	3,5	3,5	3,5	3,5
KPI, årsgenomsnitt					
KEL, mars -00	0,3	1,3	1,8	2,0	2,0
VP, april -00	0,3	1,3	2,2	2,0	2,0

I regeringens kalkyler är arbetslösheten kraftigt nedpressad. Både under åren 2001 och 2002 bedöms den öppna arbetslösheten bli lägre än fyra procent av arbetskraften. För att kunna bibehålla denna låga nivå krävs bland annat en svagare timlöneutveckling än vad de flesta övriga bedömare, inklusive Kommunförbundet, uppfattar som rimlig. Avtrappningen av Kunskapslyftet ser regeringen som en faktor som minskar risken för överhettning i ekonomin. De frigjorda resurserna i form av utbildad arbetskraft förutsätts i huvudsak bli sysselsatta eller gå vidare till högre utbildning. Effekten på arbetslösheten väntas därför endast bli marginell.

Alternativ utveckling

För att belysa effekterna på ekonomin om bland annat arbetsmarknaden och lönebildningen inte fungerar på det sätt som regeringen förutsätter, presenteras också ett par alternativa scenarier, överhettningsscenario och högtillväxtscenario. I överhettningsscenariot förutsätts ekonomin fungera sämre än i den baskalkyl som budgeten vilar på, framförallt till följd av flaskhalsar på arbetsmarknaden och inflationsdrivande löneökningar. I detta scenario blir BNP-tillväxten först starkare nästa år för att därefter följas av en markant avmattning. I högtillväxtscenario kan BNP och sysselsättningen öka utan att flaskhalsar uppstår och penningpolitiska åtgärder behöver inte vidtas. I detta scenario fortsätter BNP att utvecklas starkt även nästa år och följs därefter av en begränsad avmattning.

Högtillväxtscenario uppvisar en tillväxtkalkyl mycket lik den vi presenterade i Kommunernas ekonomiska läge i mars. Timlöneutvecklingen är dock i detta scenario den samma som i basscenariot, det vill säga en lägre utveckling än vad Kommunförbundet räknat med.

Starkare utveckling av skatteunderlaget

Den goda tillväxten i svensk ekonomi har också medfört att regeringen reviderat upp sin prognos för skatteunderlagets utveckling under perioden 1999–2001. Utvecklingen till och med 2001 är i genomsnitt under perioden någon tiondel högre än vad vi presenterade i marsutgåvan av *Kommunernas ekonomiska läge*.

Tabell 2 – Skatteunderlagets utveckling
Procentuell förändring

	1999	2000	2001	2002	2003
KEL, mars '00	4,80	5,92 ⁱ	4,08	4,15	3,91
VP, april '00	5,50	5,81 ⁱ	3,99		

Ökning av kommunernas konsumtionsutgifter till 2003

Mellan åren 2000 och 2003 bedömer regeringen att kommunernas konsumtionsvolym i genomsnitt kommer att växa med knappt 0,9 procent per år.

Detta är ett större utrymme för volymökning av de kommunala konsumtionsutgifterna än vad som medgavs i vår senaste beräkning, inför Kommunernas ekonomiska läge i mars. Eftersom konsumtionen till cirka 70 procent består av utgifter för löner med mera, kan skillnaden i stor utsträckning förklaras med att regeringen förutsätter en betydligt blygsammare timlöneutveckling, det vill säga priset på arbetskraften, till och med 2003 än vad vi gör. För att kommunernas konsumtionsutgifter ska kunna

ⁱ Inklusivt regeringens skattereduktion i inkomstbeskattningen. Rensat för denna effekt väntas skatteunderlaget växa med 4,35 procent.

fortsätta växa, till exempel genom nyanställningar, förutsätts inte bara att skatteinkomsterna ökar utan också att kommunernas löneökningar understiger, eller som mest hamnar på samma nivå som löneökningarna i riket totalt.

Aviserade förslag påverkar kommunernas ekonomi på sikt

Avdrag för ökade levnadsomkostnader påverkar skatteunderlaget marginellt

Förslaget om avdrag för ökade levnadsomkostnader i samband med tjänsteresor bedöms minska skatteunderlaget med cirka 100 miljoner kronor per år. Minskningen är emellertid så liten att effekten är försumbar vid prognostiseringen av skatteunderlaget.

Reformerad inkomstbeskattning och grön skatteväxling

Bland de förslag som regeringen avser att återkomma till i budgetpropositionen återfinns den fortsatta reformeringen av inkomstskatten och den gröna skatteväxlingen. Riksdagen har redan tidigare beslutat om reducerade egenavgifter och nu avser regeringen att föreslå ytterligare åtgärder. Utrymmet för reformering av inkomstskatten bedöms dock vara starkt kopplat till den ekonomiska utvecklingen i stort.

Den gröna skatteväxlingen ska omfatta cirka 30 miljarder kronor under en tioårsperiod. Avsikten är att öka miljörelateringen av skattesystemet till förmån för sänkt skatt på arbete. Vilken del av skatten på arbete som avses är för närvarande okänt. En särskild arbetsgrupp med företrädare för regeringen, miljöpartiet och vänsterpartiet har tillsatts för att bereda frågan. I höstens budgetproposition avser regeringen därefter att presentera en strategi för ökad miljörelatering av skattesystemet.

Bidrag och skatteavdrag för bredbandsutbyggnad

I den IT-proposition som nyligen presenterades föreslog regeringen att 3,2 miljarder kronor skulle avsättas till stöd för utbyggnad av bredband. I vårpropositionen fördelas dessa medel med 800 miljoner kronor per år till och med år 2004. Stödet ska utgå dels som ett bidrag till kommunerna och dels som en möjlighet till skatteavdrag för dem som ansluter sig till bredbandsnätet. Utformningen bereds för närvarande av regeringens utredare. Utredaren har i uppdrag att samråda med Kommunförbundet.

SK och Lf presenterar gemensam skatteunderlagsprognos vecka 18

Det ökade samarbetet mellan Landstingsförbundet och Kommunförbundet skapar förutsättningar för framtida gemensamma skatteunderlagsprognoser. Vi planerar att presentera vår första gemensamma skatteunderlagsprognos i vecka 18. Då kommer vi att ha mer information som stöd för våra beräkningar. Redan nu finns emellertid flera faktorer som tyder på en starkare tillväxt av skatteunderlaget än vi tidigare kalkylerat. Sannolikt kommer vi att revidera upp skatteunderlagsprognosen för åren 1999–2001 med några tiondelar per år.

Frågor om den ekonomiska utvecklingen till Eva Hagsten, finanssektionen, tfn 08-772 41 15.

Förslag om fördelning mellan kommuner och landsting av de ökade statsbidragen

I budgetpropositionen för 2000 föreslog regeringen att det generella statsbidraget till kommuner och landsting skulle höjas med 3 300 miljoner kronor år 2001.

Av dessa medel föreslår nu regeringen att 2 300 miljoner kronor ska fördelas så att 70 procent tillfaller kommunerna och 30 procent landstingen. Det innebär att 1 610 miljoner kronor eller 182 kronor per invånare tillfaller kommunerna. Medlen föreslås fördelas efter antalet invånare i respektive kommun. De återstående 1 000 miljoner kronorna som avser den särskilda satsningen på vård och omsorg föreslås fördelas mellan kommuner och landsting så att kommunerna får 30 procent och landstingen 70 procent. Det vill säga 300 miljoner kronor eller 34 kronor per invånare till kommunerna år 2001. Denna fördelning gäller även för år 2002. Efter två år ska en avstämning göras. Vi har i tabellen nedan lagt in denna fördelning även för år 2003.

Regeringen föreslår också att en del av det generella statsbidraget till kommunerna även år 2001 ska fördelas efter åldersbaserade kriterier. Nivån år 2001 föreslås vara densamma som år 2000, det vill säga att 6 740 miljoner ska fördelas enligt denna princip.

För åren 2002 och 2003 är det 410 respektive 550 miljoner kronor som fortfarande är ofördelade mellan kommuner och landsting. Dessa medel ingår ej i tabellerna nedan. Vi har inte heller lagt in de medel som avsatts för reformer inom barnsomsorgsområdet.

Tabell 3 – Generella statsbidrag till kommunerna åren 2001–2003
Miljoner kronor

	2001	2002	2003
Totalt fördelat bidrag BP 2000	59 366	59 576	59 786
Vårdpengar, fördelade	300	300	900
Tillskott enligt BP 2000, fördelat	1 610	1 610	1 610
Reglering			
Elever med funktionshinder	21,5	43	43
Totalt enligt VP 2000	61 298	61 529	62 339
varav:			
Invånarrelaterat	54 558	54 789	55 599
Åldersrelaterat	6 740	6 740	6 740

Tabell 4 – Generella statsbidrag till kommunerna åren 2001–2003
Kronor per invånare

	2001	2002	2003
Totalt fördelat bidrag BP 2000	6 695	6 712	6 730
Vårdpengar, fördelade	34	34	101
Tillskott enligt BP 2000, fördelat	182	181	181
Reglering			
Elever med funktionshinder	2	5	5
Totalt enligt VP 2000	6 912	6 932	7 017
varav:			
Invånarrelaterat	6 152	6 173	6 258
Åldersrelaterat	760	759	759

Höjd ersättning för specialskoleelever regleras enligt finansieringsprincipen

Elevers hemkommuner är skyldiga att betala ersättning till staten för vissa kostnader för elever i specialskolor. I propositionen *Elever med funktionshinder* (prop. 1998/99:105) föreslår regeringen att ersättningsnivån höjs och att de berörda kommunerna även i fortsättningen ska kompenseras av staten.

Från och med hösten 2001 föreslår regeringen att kommunernas ersättning till staten ska höjas från 75 000 kronor till 175 000 kronor per elev och läsår. Kommunerna ska kompenseras fullt ut för detta enligt finansieringsprincipen.

Regeringen föreslår därför att det generella statsbidraget till kommunerna höjs med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan avgiftsintäkten vid föreslagen avgiftsnivå och avgiftsintäkten med nuvarande ersättningsnivå. Skillnaden för ett helår beräknas till 43 miljoner kronor eller 5 kronor per invånare. År 2001 föreslås bidraget höjas med 21,5 miljoner kronor och 2002 med ytterligare 21,5 miljoner kronor.

Enligt regeringens syn bör anslaget till specialskolorna nettobudgeteras och specialskolorna således få disponera ersättningen från hemkommunen. Regeringen avser återkomma till frågan i budgetpropositionen för 2001.

Underskottet på kommunkontot avskrivs

Regeringen föreslår att nuvarande kommunkontosystem behålls även år 2001. Det underskott på kommunkontot som ackumulerats till och med år 2000 ska skrivas av föreslår regeringen. Kommunernas och landstingens samlade underskott uppgår till cirka 4 miljarder kronor. Det innebär att hotet om en kraftig höjning av momsavgiften år 2001 för att finansiera detta underskott avvärjs. Däremot kvarstår en risk för att momsavgiften nu kommer att justeras upp från och med år 2001 för att underskott inte ska uppkomma i framtiden. Den statlige utredaren av kommunkontosystemet konstaterade i sin ut-

redning att nivån på avgiften har varit för låg under en följd av år. Detta har tillåtit underskottet att växa.

Regeringen avser att återkomma till kommunkontosystemet och hur det ska finansieras i framtiden i budgetpropositionen för år 2001.

Kommunförbundet och Landstingsförbundet verkar för att staten ska ta över finansieringen av kommunkontosystemet. I särskilda skrivelser hösten 1998 begärde förbunden att staten skulle ta över finansieringen, främst därför att det måste vara en statlig uppgift att ta ansvaret för ett konkurrensutjämningsystem. I remissvaret på utredningen om kommunkontots framtid (SOU 1999:133) förordar också Kommunförbundet det alternativ som innebär att staten tar det fulla ansvaret för finansieringen av systemet.

Proposition om förändringar i det kommunala utjämningsystemet i vår

Remisstiden för utredningen *Förslag till vissa förändringar i inkomstutjämnningen för kommuner samt förslag om ett omställningsbidrag för landsting med befolkningsminskning* gick ut den 17 april. Regeringen har för avsikt att återkomma med ett ställningstagande under våren.

Kommunförbundet anser i sitt remissvar att delegationens förslag om justerad inkomstutjämnning är ett steg i rätt riktning även om det inte löser problemet med den initiala pomperipossaeffekten. Det problemet är olösligt utan att ge avkall på ambitionen om en långtgående utjämnning eller att få andra önskade effekter i systemet.

Förbundet tar dock inte ställning till förslaget innan utjämningsdelegationens samtliga förslag har presenterats. Utjämningsystemets huvudsyfte är att kommunerna ska ha möjlighet att erbjuda sina invånare "samma standard till samma pris". Det är omöjligt att bedöma om ett eventuellt, reviderat system kommer att leva upp till den målsättningen innan helheten föreligger. Detta gäller främst befolkningsförändringarnas konsekvenser på den kommunala ekonomin.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag

I *bilaga 1* redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag för åren 2001 till 2003. I sammanställningen ingår inte: slutavräkningen för tidigare år, de ofördelade statsbidragen åren 2002 (410 miljoner kronor) och 2003 (550 miljoner kronor), barnomsorgsreformen samt den statliga skatten ("200-kronan") som tillförs kommunerna år 2001.

Skillnaden jämfört med beräkningarna i februari (cirkulär 2000:21) beror på den nu klargjorda fördelningen av nivåhöjningen av statsbidraget åren 2001–2003.

Beräkningarna bygger på att kommunens befolkning och skatteunderlag ökar i samma takt som i riket. Önskas beräkningar utifrån andra förutsättningar kan ni ange dessa via fax 08-772 42 87 eller e-post

henrik.berggren@svekom.se.

Modellverktyget "Skatter och bidrag"

I beräkningsmodellen "Skatter och bidrag" behöver följande ändringar göras i "Indatabladet":

- Skriv in den nya nivån på statsbidraget för åren 2001–2003 i cellerna D40–F40, 54 558; 54 789; 55 599

Vi har tidigare via brev och e-post meddelat att vi upptäckt felaktigheter i modellen. Felet bestod i att det blivit fel värden på utvecklingen i riket av vissa åldersklasser i kostnadsutjämningsbladet. Detta påverkar prognosen av bidrag/avgiften i kostnadsutjämningsbladet för åren 2002 och 2003. De rätta värdena och information om vilka celler som ska ändras finns tillgängliga på vår hemsida, adress se nedan.

Frågor om modellen "Skatter och bidrag" besvaras av Henrik Berggren tfn 08-772 46 30 eller Anders Jonsson 08-772 44 94. Aktuell information om modellen finns på www.svekom.se/ekonomi/finanser/modellen.htm.

Utbildning

Särskild proposition i maj om allmän förskola och maxtaxa inom barnomsorgen

Ett stegvis införande av allmän förskola och maxtaxa inom barnomsorgen föreslås påbörjas nästa år enligt följande:

- Rätt till förskoleverksamhet om minst 3 timmar per dag för arbetssökandes barn från och med den 1 juli 2001.
- Rätt till förskoleverksamhet om minst 3 timmar per dag för barn till föräldrar som är föräldralediga med yngre syskon från och med den 1 januari 2002.
- En frivillig maxtaxa i barnomsorgen från och med den 1 januari 2002. Enligt förslaget ska högsta avgiften i förskolan vara 1 150 kronor i månaden för det första barnet, 767 kronor för det andra och 383 kronor för det tredje barnet. För ytterligare barn betalas ingen avgift. Upp till dessa tak ska avgiften vara maximalt 3 procent av hushållets inkomst för första barnet och 2 respektive 1 procent för därpå följande barn. Propositionen behandlar inte frågan om avgifter inom skolbarnsomsorgen. I andra sammanhang har det emellertid talats om en maxtaxa på 767 kronor för första barnet i skolbarnsomsorgen, 383 kronor för andra respektive tredje barnet och upp till dessa tak maximalt 2 procent av hushållets inkomst för första barnet och 1 procent för andra respektive tredje barnet.
- 500 miljoner kronor föreslås från och med 2002 avsättas för åtgärder som syftar till en kvalitetssäkring av barnomsorgen.
- En avgiftsfri allmän förskola om minst 525 timmar per år för 4- och 5-åringar från och med 1 januari 2003.

Den sammanlagda kostnaden för hela reformpaketet, som beräknas vara fullt genomfört år 2003, beräknas i propositionen till 5,6 miljarder kronor.

**Tabell 5 – Ekonomisk ersättning för maxtaxa och allmän förskola m.m.
Miljoner kronor**

	2001	2002	2003
Barnomsorg för barn till arbetslösa fr.o.m. 1 juli år 2001	150	300	300
Barnomsorg för barn till föräldralediga fr.o.m.1 jan 2002		200	200
Maxtaxa (frivillig) fr.o.m.1 jan 2002		3 400	3 400
Kvalitetssäkring (i kommuner med maxtaxa)		500	500
Allmän förskola för 4- och 5-åringar fr.o.m.1 jan 2003			1 200
Summa	150	4 400	5 600

En särskild proposition om maxtaxa och allmän förskola presenteras i maj.

I Kommunförbundets remissvar på Ds 1999:53 framhöll vi att förutsättningen för att kommunerna ska kunna genomföra reformerna utan nedskärningar i verksamheterna är att staten finansierar reformerna fullt ut varvid

- *kostnadsberäkningarna när det gäller allmän förskola för 4-och 5-åringar måste justeras, dels med hänsyn till att bland de barn som berörs av förslaget har många behov av särskilt stöd varför den föreslagna kompensationsnivån om 30 000 kr per barn inte är tillräcklig, dels på grund av att andelen familjedaghemsbarn som kommer att välja den allmänna förskolan måste förväntas bli högre än de 60 procent utredningen antagit. Vi ställer oss bakom att de ökade kostnaderna för en allmän förskola bör kompenseras genom en höjning av de generella statsbidragen men menar att barnomsorgsmodellen i utjämningsystemet måste justeras dels genom att den genomsnittliga nettokostnaden per invånare i riket för barnomsorg räknas upp med ett belopp som motsvarar kostnaden för reformen i kronor per invånare, dels genom att förvärvsfrekvensen inte längre bör ingå som en förklaringsfaktor på det sätt som den gör i dagens utjämningsmodell*
- *staten redan vid införandet av en maxtaxa måste kompensera kommunerna för den ökade efterfrågan som följer och att varje kommun åtminstone inledningsvis kompenseras med det faktiska avgiftsbortfallet och*
- *kommunerna måste kompenseras också för det inkomstbortfall som följer av att den tänkta avgiften för sexåringarna måste reduceras med en tredjedel för att harmonisera med dagens lagstiftning om en avgiftsfri förskoleklass*

Även om våra beräkningar i samband med remissyttrandet byggde på ett maxtaxealternativ som delvis är förändrat bedömer vi att den reella kostnaden för ett sammantaget genomförande av allmän förskola och maxtaxa också med det nu föreliggande förslaget ligger över regeringens beräkningar. Också med regeringens nya 500-miljonerssatsning på kvalitet i förskolan kvarstår en merkostnad för kommunerna om 1,5–2 miljarder kronor. Skillnaden förklaras av den ökade efterfrågan på barnomsorg

som uppstår med kraftigt sänkta avgifter och som regeringen inte har avsatt medel för i vårpropositionen.

Frågor till Louise Fernstedt 08-772 43 30 och Ylva Winberg 08-772 43 26 på skolsektionen och Karin Skilje på finanssektionen 08-772 41 12.

Föräldraförsäkringen förlängs med ytterligare en pappamånad

Regeringen avser att föreslå att föräldraförsäkringen förlängs med en månad från och med den 1 januari 2002. Inom ramen för den förlängda försäkringen reserveras två månader för mamman respektive pappan. Detta innebär att ytterligare en så kallad pappa- och mammamånad införs. Regeringen avsätter 1 miljard kronor för detta.

Ökad måluppfyllelse i grundskolan

För särskilda utvecklingsinsatser med syftet att stimulera en ökad måluppfyllelse när det gäller inläringen av basfärdigheter för grundskolans elever beräknar regeringen 100 miljoner kronor per år under 2001 och 2002. Regeringen återkommer i budgetpropositionen i höst med precisering av hur medlen ska fördelas på olika åtgärder.

Utökad undervisningstid i gymnasieskolan

För att höja kvaliteten i utbildningen och nå gymnasieskolans mål avser regeringen att återkomma med ett förslag om utökad undervisningstid för samtliga program i gymnasieskolan i budgetpropositionen för 2001. Avsikten är i första hand att den neddragning med 30 undervisningstimmar som gjordes av besparingskäl budgetåret 1995/96 ska återställas. Därutöver planeras ytterligare förstärkning på gymnasieskolans yrkesprogram.

Kunskapslyftet och kvalificerad yrkesutbildning

Under 1999 har 100 000 årsstudieplatser utnyttjats av uppskattningsvis 150 000 personer. Regeringen beräknar att kunskapslyftet ligger kvar på i stort sett oförändrad nivå fram till och med höstterminen år 2002. Regeringen avser att i en kommande proposition lämna förslag om vuxenutbildningens fortsatta inriktning och dimensionering efter kunskapslyftsperioden. I avvaktan på denna proposition beräknas medel för cirka 46 000 platser under år 2003. Därutöver beräknas medel på oförändrad nivå motsvarande 12 000 platser i den kvalificerade eftergymnasiala yrkesutbildningen. Sammantaget avsätts 2,3 miljarder för kunskapslyftet och den kvalificerade yrkesutbildningen år 2003.

Studiestöd och CSN

Riksdagen beslöt hösten 1999 att reformera studiestödssystemet från och med den 1 juli 2001. En del av reformen innebär att studerande som uppbär studiemedel skall ges pensionsrätt. Medel för detta ändamål har avsatts med 740 miljoner kronor 2001 och 1 530 miljoner kronor för vart och ett av åren 2002 och 2003.

Regeringen avser att återkomma i en proposition om vuxenstudiestödets fortsatta inriktning och dimensionering efter kunskapslyftsperioden. I avvaktan på denna proposition beräknas medel om 2,6 miljarder kronor avsättas för ett fortsatt vuxenstudiestöd efter 2002. Utgifterna för vuxenstudiestödet har beräknats utifrån en förväntad förbrukning vilket innebär att dessa 2001 blir 2,4 miljarder kronor lägre jämfört med vad som beräknades i budgetpropositionen för 2000.

Regeringen anmälde i budgetpropositionen för 2000 osäkerhet om det framtida anslagsbehovet för centrala studiestödsnämnden (CSN). Regeringen föreslår i denna proposition att CSN ges ett resurstillskott motsvarande 100 miljoner kr per år under perioden 2000–2003.

Frågor om gymnasieskolan, Kunskapslyftet, studiestöd kan ställas till Mats Söderberg på skolsektionen, tfn 08-772 46 38.

Fortsatt utbyggnad av grundutbildningen vid universitet och högskolor

Regeringen avser att föreslå en fortsatt utbyggnad av grundutbildningen vid universitet och högskolor. För 2003 har för detta ändamål beräknats 500 miljoner konor (inklusive studiestöd). Regeringen avser att senare återkomma till fördelningen av de nya högskoleplatserna.

I detta sammanhang vill vi informera om att diskussioner har förts under våren med Utbildningsdepartementet om att utöka antalet platser inom försöksverksamheten med den särskilda lärarutbildningen (Se våra cirkulär 1998:173, 1999:60 och 1999:103) samt att förändra förutsättningarna så att projektet bättre svarar mot den avsiktsförklaring som styrgruppen för läraryrkets utveckling och rekrytering (SLUR) avgivit. Samtalen har förts i positiv anda och kommer att resultera i en mångdubbling av antalet platser och förändring av förutsättningarna, vilket kommer att medföra inriktning mot fler kategorier lärare och större möjligheter till vidareutbildning. Kommunförbundet avser att återkomma till kommunerna via cirkulär så snart beslut och förordning föreligger.

Frågor till Guy Mahlviker på skolsektionen tfn 08-772 42 21.

Grundforskning och forskarutbildning

Efter förslag i 1999 års ekonomiska vårproposition har riksdagen beslutat om en förstärkning av anslagen för grundforskning och forskarutbildning inom utbildningsområdet med 70 miljoner kronor 2000, ytterligare 400 miljoner kronor 2001 samt därutöver 309 miljoner kronor 2002. Regeringen beräknar i föreliggande proposition en ytterligare förstärkning av anslagen för grundforskning och forskarutbildning med 500 miljoner för 2003. Regeringen kommer i bl a den forskningspolitiska propositionen hösten 2000 och i budgetpropositionen för 2001 att lämna förslag till inriktning och fördelning av den del av resurserna för 2001 och 2002 som ännu inte fördelats samt av resurserna för 2003.

Angående höjd ersättning för specialskoleelever, se ekonomiavsnittet.

Vård och omsorg

Fördelning av statsbidragen till vården och omsorgen

Genom försvarsuppgörelsen har sammanlagt åtta miljarder kronor tillförts vården och omsorgen under perioden 2002 till 2004. Regeringen redovisade i budgetpropositionen för år 2000 avsikten att för år 2001 föreslå att ytterligare en miljard kronor tillförs vården och omsorgen. Resurstillskottet kommer att inordnas i det generella statsbidraget till kommuner och landsting.

Mot bakgrund av att inriktningen i försvarsuppgörelsen är primärvård, psykiatri, vård och omsorg om äldre samt tillgänglighet och mångfald föreslår regeringen att resurstillskottet för samtliga år skall fördelas med 70 procent till landstingssektorn och 30 procent till kommunsektorn.

Regeringen redovisade vidare i budgetpropositionen för 2000 avsikten att presentera en nationell handlingsplan för utveckling och förnyelse av sjukvården. Regeringen avser att följa genomförandet av handlingsplanen kontinuerligt. Därutöver skall en kontrollstation finnas efter två år. Syftet med kontrollstationen är att analysera hur de avsatta medlen har använts inom landstingen och vilken effekt de har haft i verksamheten. För uppföljning och utvärdering av den nationella handlingsplanen kommer medel att omfördelas. Regeringen kommer att återkomma i dessa frågor i budgetpropositionen för år 2001.

Utvecklingen inom vård och omsorg karaktäriseras för närvarande av en genomgående strukturomvandling som ställer stora krav på huvudmännen. Den kräver samverkan, helhetssyn och gemensam styrning, prioritering samt uppföljning.

Merparten av de nio vårdmiljarderna riktas mot den sjukvård som landstingen bedriver. Statsmakten kan av den anledningen inte räkna med att kommunerna kan göra mer än de tilldelade resurserna tillåter. Detta möjliggör inga påtagliga förbättringar inom de angelägna områdena äldreomsorg och psykiatri.

Frågor till Ulla Åhs tfn 08-772 42 94 och Birgitta Söderlund tfn 08-772 43 49, sektionen för sjukvård och äldreomsorg samt Maj-Lis Åkerlund tfn 08-772 42 57, finanssektionen.

Förslag om utjämning av kostnader enligt LSS från år 2001

Kostnaderna för verksamhet enligt lagen (1993:287) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) uppvisar stor spridning mellan kommunerna. För att lösa denna frågan tillsattes en arbetsgrupp som under hösten 1999 presenterade sitt förslag (Ds 1999:72). Arbetsgruppen fann att det saknas underlag för en kostnadsutjämning som utgår från strukturella faktorer då kostnadsskillnaderna mellan kommunerna främst beror på individuella behov och på att verksamhet har koncentrerats till vissa kommuner.

Arbetsgruppens huvudsakliga förslag innebär att ett utjämningsystem, baserat på antal LSS-insatser och tre kostnadsschabloner, införs vid sidan av det nuvarande inkomst- och kostnadsutjämningsystemet. Det föreslagna utjäm-

ningssystemet är statsfinansiellt neutralt. Omslutningen beräknas uppgå till 1 100 miljoner kronor.

För särskilt dyra insatser ska det enligt förslaget finnas möjlighet att söka ett särskilt statsbidrag. Bidraget finansieras genom en minskning av det generella statsbidraget till kommunerna. Bidraget riktas mot de kommuner som efter utjämningen har totala LSS-kostnader över riksgenomsnittet och som har en dyrbar verksamhet pga. särskilt stora behov. Statsbidraget uppskattas till 300 miljoner kronor.

Regeringen avser att återkomma till riksdagen senare under våren med förslag om en kompensation för kommuner med höga LSS-kostnader. Förslagen avses träda i kraft år 2001.

Svenska Kommunförbundet anser att verksamheter som är så hårt reglerade som LSS bör inte finansieras med kommunala skattemedel och generella statsbidrag. Det är av stor vikt att staten tar över ansvaret för att finansiera LSS och hantera skillnader i LSS-kostnader mellan kommuner.

De funktionshindrades rätt att fritt välja bostadsort riskerar att ifrågasättas om det inte finns tillräckligt bra mekanismer för att garantera kommunerna de resurser som behövs för att tillgodose de funktionshindrades behov. Förbättringar och utveckling av handikappomsorgen riskerar att stanna upp om kostnaderna för funktionshindrade som flyttar till en särskilt anpassad verksamhet får bäras av verksamhetskommunen

Kommunförbundet anser att grunden för fördelningen av det särskilda statsbidraget behöver utredas vidare med sikte på en bättre och mindre påverkbar fördelningsnyckel i framtiden. I brist på strukturella faktorer som kan ligga till grund för ett bidrag behöver olika lösningar övervägas. Särskild kraft bör ägnas åt ett statsbidrag baserat på mer individuella behovsnivåer eller differentiering och tydligare kriterier för olika insatser.

Kommunförbundet anser vidare att vissa justeringar måste göras i arbetsgruppens förslag innan det kan införas som ett särskilt statsbidrag. Övergångsregler behöver utformas, engångseffekter på statsbidraget vid uppsägning av avtal bör motverkas. Vidare bör insatser på vårdhem räknas som särskilt boende enligt LSS och bidraget för särskilt boende bör justeras med hänsyn till övriga bidrag.

Fortsatt rätt till personlig assistans för funktionshindrade som fyller 65 år

För att kunna möta de ökande behoven av assistans kommer ytterligare medel att beviljas för statlig assistansersättning. Storleken på anslaget kommer att anges i budgetpropositionen för år 2001.

Den statliga assistansersättningen (LASS) infördes år 1994. Statens kostnader för assistansersättningen har ökat från 1,8 miljarder kronor 1994 till 4,5 miljarder kronor 1999. Den främsta orsaken till denna kostnadsökning är att allt fler personer beviljats assistansersättning. Även antalet timmar per vecka som dessa personer har assistansersättning har också ökat. I februari år 2000 hade 8 542 personer beviljats assistansersättning, i genomsnitt hade dessa

personer 85 assistanstimmar per vecka. Kommunen finansierar de första 20 timmarna av den statliga assistansersättningen.

Regeringen avser också att i en särskild proposition återkomma med förslag som innebär att personer som beviljats assistansersättning före 65 års ålder ska ha kvar denna rätt till ersättning även efter fyllda 65 år. Avsikten är att efter förhandlingar med Kommunförbundet presentera en proposition under hösten 2000 så att ikraftträdande kan ske i januari 2001. Storleken av anslaget kommer att anges i budgetpropositionen för år 2001.

Kommunförbundet är positivt till förslaget att de personer som har assistansersättning före 65 års ålder får behålla detta stöd efter fyllda 65 år. Det är dock viktigt med stor tydlighet i lagstiftningen om bl.a. gränsdragnig avseende ansvar. För närvarande finns enbart grova bedömningar av vad som ska avräknas det generella statsbidraget. Hur den icke kompenserade ambitionsnivåhöjningen från 1994 ska regleras kommer att vara en knäckfråga i förhandlingarna.

Frågor om LSS och LASS till Ingrid Söderström tfn 08-772 43 42, sektionen för socialtjänst samt Maj-Lis Åkerlund tfn 08-772 42 57, finanssektionen.

Förändringar i välfärdssystemet påverkar socialbidraget positivt

Förändringar i det sociala välfärdssystemet påverkar med olika styrka kostnaderna för socialbidrag (försörjningsstöd). Förslag som kommer att påverka socialbidraget är bl.a.:

- Införande av maxtaxa
- Lägsta ersättningsnivå för utbildningsbidraget höjs successivt.
- Förändringar av bostadstillägget för pensionärer (BTP) från år 2001. BTP ersätter 90 procent av hela bostadskostnaden upp till 4 500 kronor per månad.
- Permanentning av det höjda pensionstillskottet med 509 kronor om året.
- Ökad satsning på tandvårdstöd med 200 miljoner år 2002 och 500 miljoner år 2003. Pengarna ska användas till ett till ett skydd mot höga kostnader där de äldre prioriteras.
- Barnbidraget höjs med ytterligare 100 kronor år 2001. Flerbarnstillägget höjs i motsvarande grad.
- Förslag inom arbetsmarknadspolitiken till exempel ökad satsning på långtidsarbetslösa, arbetshandikappade och invandrare. (Se även avsnitt om arbetsmarknad).

Kommunförbundet ser positivt på att staten inom ramen för de generella välfärdssystemen löser behoven för grupper som har andra behov än de som socialbidraget är avsett för. Flera förslag i vårpropositionen är i denna riktning. Trots detta kvarstår vissa "systemfel" t.ex. för studerande, arbetslösa samt ensamstående. Alltför många personer är också långtidsberoende av socialbidrag.

Att arbetsmarknadens funktion och regelsystem fungerar bättre är av största vikt för att minska socialbidragskostnaderna. En ökad satsning på arbetshandikappade och rehabilitering är av stor betydelse.

Fler platser till ungdomsvård

Statens institutionsstyrelse får drygt 96 miljoner kronor i utökat anslag för år 2000. Pengarna ska framförallt gå till att finansiera 40 nya platser för så kallad sluten ungdomsvård. Kommunernas efterfrågan på ungdomsvårdplatser ökar. Därför kommer Statens institutionsstyrelse utöka antalet vårdplatser för ungdomar som vårdas enligt lagen om vård av unga (LVU) med ytterligare 24 årsplatser. Det totala antalet vårdplatser för sådan ungdomsvård skulle då uppgå till 646 årsplatser.

Frågor om socialbidrag och ungdomsvård till Anita Sundin tfn 08-772 43 25 och Leif Klingensjö tfn 08-772 43 28, sektionen för socialtjänst samt Maj-Lis Åkerlund tfn 08-772 42 57, finanssektionen.

Arbetsgivarfrågor

Svensk lönebildning inför avgörande prov i 2001 års avtalsrörelse

Regeringen framhåller i propositionen att en väl fungerande lönebildning är av avgörande betydelse för en fortsatt god sysselsättningsutveckling. De nominella löneökningarna måste förbli måttliga även om efterfrågan på arbetskraft fortsätter att stiga och den öppna arbetslösheten minskar i snabb takt. Regeringen anser att svensk lönebildning ställs inför ett avgörande prov i 2001 års avtalsrörelse. Om löneökningarna blir för höga riskerar arbetslösheten att åter stiga.

Lönebildningen har en stor påverkan på många områden. Regeringen anser att en av jämställdhetspolitikens viktigaste frågor är det ansvar som arbetsmarknadens parter har för att motverka löneskillnader på grund av kön.

Regeringen framhåller att fortsatta skattesänkningar är betingade av att lönebildningen fungerar väl. Alltför höga löneökningar i kombination med skattesänkningar riskerar att leda till en överhettningssituation som inte är förenlig med en uthållig sysselsättningstillväxt. I höstens budgetproposition återkommer regeringen till om det finns utrymme för en fortsatt skattemässig kompensation av arbetstagarnas egenavgifter. Då kommer även risken för en alltför snabb löneökning att vägas in.

I förslag till tilläggsbudget för år 2000 föreslår regeringen att Statistiska Centralbyrån ges ett ökat anslag med 1,5 miljoner kronor för att finansiera en förbättrad vakansstatistik. Dagens vakansstatistik bygger på lediga platser som anmälts till arbetsförmedlingen. Regeringen, som bedömer att statistiken är bristfällig i flera avseenden, anser att en tillförlitlig och heltäckande statistik om vakanser behövs. En sådan statistik ger information om hur rekryteringsproblem bidrar till arbetslöshet och om lönebildningens förutsättningar, exempelvis kan en hög vakanskvot leda till lönekonkurrens och löneglidning.

Frågor om lönebildning till Håkan Brodin, förhandlingssektionen tfn 08-772 47 41.

Konsekvenser av kortare arbetstider i offentlig verksamhet måste särskilt beaktas

I arbetstidsfrågan konstaterar regeringen dels att värdet av en arbetstidsförkortning alltid måste vägas mot behovet av andra reformer, dels att hänsyn måste tas till kostnaderna. Regeringen framhåller vidare att de långsiktiga konsekvenserna av en arbetstidsförkortning för den offentliga verksamheten särskilt måste beaktas.

Regeringskansliet arbetsgrupp för arbetstidsfrågor har haft i uppdrag att bedöma förutsättningarna för och konsekvenserna av olika arbetstidsförändringar. Analyserna har avsett både ekonomiska aspekter och välfärdsaspekter. Rapporten Kortare arbetstid — för och emot (Ds 2000:22) är nu ute på en bred remiss. Syftet, enligt regeringen, är att stimulera till debatt och bidra med underlag till politiska bedömningar av på vilket sätt (avtal eller lagstiftning) som ett första steg till en arbetstidsförkortning kan tas. Regeringen avser att återkomma till denna fråga i samband med höstens budgetproposition.

Frågor om arbetstid till Ann Garö, förhandlingssektionen tfn 08-772 47 65.

Ingen ska tvingas sluta sin anställning före 67 års ålder

För att stimulera arbetskraftsdeltagandet högt upp i åldrarna avser regeringen att under året föreslå lagstiftning som innebär att ingen ska tvingas att sluta sin anställning före 67 års ålder.

Bristyrken måste beaktas inom utbildningspolitiken

Regeringen anser att arbetsmarknadens framtida behov i högre grad måste beaktas inom utbildningspolitiken. I syfte att minska risken för flaskhalsar och brister inom vissa yrkesgrupper ges Högskoleverket i uppdrag att analysera hur högskolornas utbildningsutbud i ökad utsträckning ska kunna svara mot arbetsmarknadens behov. Särskild prioritet ska ges åt att analysera de naturvetenskapliga och tekniska utbildningarna. Dessutom ska Statskontoret kartlägga och göra en genomgång av befintliga studier om kvalitetsjämförelser inom utbildningsväsendet och arbetsförmedlingarnas verksamhetsområde.

Svenska Kommunförbundet delar regeringens uppfattning att utbildningsutbudet bättre måste stämma överens med arbetsmarknadens behov av utbildad personal. Förbundet har vid olika tillfällen framfört till regeringen att utbildning för arbete inom skolan, vården och omsorgen måste prioriteras för att förhindra att flaskhalsar och brister ska uppkomma inom dessa verksamhetsområden.

Frågor om bristyrken till Christina Ericsson, arbetsgivarpolitiska sektionen tfn 08-772 47 10.

Handlingsplan för minskad ohälsa och sjukfrånvaro

Regeringen bedömer med anledning av den kraftiga ökningen av arbetssjukdomar de senaste två åren att tillsynsverksamheten på det arbetsorganisato-

riska området behöver förstärkas. Dessa problem måste angripas långsiktigt. Regeringen avser därför att i höstens budgetproposition föreslå riksdagen att anslaget till Arbetarskyddsverket förstärks med 20 miljoner kronor från och med år 2001. Ökningen är avsedd för metod- och kompetensutveckling.

Det är av största vikt att arbetsförhållanden och arbetsmiljö inte ger upphov till sjukdom eller arbetsskada. Regeringen kommer därför att tillsätta en arbetsgrupp under Socialdepartementet som ska utarbeta en handlingsplan för att minska ohälsan. Utgångspunkten för arbetet kommer bl.a. att vara att minska sjukfrånvaron från arbetslivet. Arbetet ska omfatta en översyn av bl.a. sjukpenning, rehabiliteringspenning, arbetsskadeförsäkring, tillsynen över arbetsmiljön och förtidspension.

Arbetsgruppen ska bl.a. pröva möjligheten att göra försäkringarna mer försäkringsmässiga. Det bör även prövas om inte regelverken kan samordnas i högre grad, t.ex. vad gäller inkomstbegrepp, ersättningsnivåer och indexering. Regeringen anser att lagstiftningen inom arbetsskadeområdet behöver moderniseras och göras mer rättvis och jämställd. I arbetsgruppens uppdrag ska också ingå att undersöka olika typer av flaskhalsar, t.ex. vårdköer inom hälso- och sjukvården som försvårar rehabiliteringsarbetet. Skillnaden mellan könen samt regionala och lokala skillnader ska analyseras och övervägas i samband med reformförslag. Arbetsgruppen kommer att rapportera direkt till statsråden för Social-, Närings- och Finansdepartementen.

Arbetsmiljöfrågor till Ulf Nordström, förhandlingssektionen tfn 08-772 47 02.

Arbetsmarknadspolitik

För innehållet i regeringens proposition *Förnyad arbetsmarknadspolitik för delaktighet och tillväxt* (prop. 1999/2000:98), hänvisar vi till cirkulär 2000:38. Regeringen återkommer senare (troligtvis i maj) med en proposition om arbetslöshetsförsäkringen.

Långtidsarbetslösa prioriteras

Regeringen föreslår att de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna under år 2000 i än högre grad ska koncentreras till de långtidsarbetslösa och långtidsinskrivna. Regeringen kommer nu med ytterligare förslag i den riktningen.

Det är positivt att långtidsarbetslösa och långtidsinskrivna numera prioriteras på ett tydligare sätt än tidigare. Framförallt är det viktigt för kommunerna att trycka på så att personer som har socialbidrag på grund av arbetslöshet i större omfattning än tidigare får tillgång till arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Särskilt gäller det möjligheterna för denna grupp att delta i aktivitetsgarantin även om man inte varit inskriven vid arbetsförmedlingen tidigare.

Ytterligare förstärkt anställningsstöd

Regeringen anser att det finns skäl att ytterligare förstärka anställningsstödet för att underlätta för personer, som har varit arbetslösa mycket långa perioder, att komma in på den reguljära arbetsmarknaden. Förstärkningen gäller

personer som sedan 48 månader antingen har varit öppet arbetslösa eller har deltagit i en arbetsmarknadspolitisk åtgärd och omedelbart före anvisningen under samma tid varit anmäld som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen. Stödet lämnas med 75 procent av lönekostnaden, dock högst 525 kronor per dag, i 12 månader samt med 50 procent av lönekostnaden, dock högst 350 kronor per dag, under ytterligare 12 månader.

Det utökade anställningsstödet föreslås gälla från och med den 1 augusti 2000. Ersättningen till arbetsgivarna sker i form av en kreditering av arbetsgivarnas skattekonto på samma sätt som för det nuvarande allmänna och förstärkta anställningsstödet.

För information om övriga regler för förstärkt anställningsstöd se cirkulär 1999:106 och 2000:5. För information om regeringens förslag om särskilt anställningsstöd för äldre se cirkulär 2000:38.

Lägsta ersättningsnivån för utbildningsbidraget höjs

Ersättningen till de personer som deltar i arbetsmarknadspolitiska program och som inte är berättigade till arbetslöshetsersättning är nu 103 kronor per dag. Regeringen avser att återkomma med ett förslag som innebär att detta belopp successivt höjs från år 2001. Regeringen har för detta avsatt 200 miljoner kronor år 2001, 400 miljoner kronor år 2002 och 600 miljoner kronor år 2003.

Större satsning på arbetshandikappade och invandrare

Regeringen avser att föreslå resursförstärkningar på 120 miljoner kronor vilket innebär att ytterligare 1 000 arbetslösa arbetshandikappade kan få anställning med lönebidrag eller skyddat arbete hos offentliga arbetsgivare (OSA) från år 2001. För år 2002 avsätts ytterligare 120 miljoner kronor.

Vidare ges Arbetsmarknadsverket i uppgift att öka övergångarna från anställning med lönebidrag till reguljär anställning. Därmed frigörs utrymme för fler arbetshandikappade att få anställning med lönebidrag.

Regeringen föreslår också en rad åtgärder för att öka arbetskraftsdeltagandet bland invandrare:

- Kompletterande utbildning för arbetslösa invandrare med utländsk utbildning inom hälso- och sjukvårdsområdet förstärks. Denna utbildning vänder sig till läkare och sjuksköterskor.
- Kompletterande utbildning för personer med utländsk högskoleutbildning inom läraryrken och teknik/naturvetenskap genomförs inom ramen för arbetsmarknadspolitiken.
- Valideringen av utländsk yrkeskompetens ska öka.
- AMS och vårdhuvudmännen ska tillsammans ordna utbildningar för tvåspråkig personal inom primärvård och äldreomsorg.
- Svenskundervisning och introduktion av nyanlända ska förbättras. Dessutom ska samverkan mellan kommuner och olika organisationer öka.

- En försöksverksamhet med alternativ platsförmedling för invandrare genomförs. Inriktningen är att pröva nya metoder och aktörer i syfte att finna effektivare former för att förmedla arbeten till arbetslösa invandrare.
- Åtgärder genomförs för att stimulera etnisk/kulturell mångfald inom offentlig förvaltning och privata företag. Insatsen ska främst riktas till personer som har utländsk erfarenhet/utbildning inom samhällsvetenskap, ADB, juridik eller ekonomi.
- Rådgivningsinsatser ska göras för invandrare som startar och driver småföretag. Insatser ska göras inom analys och metodutveckling av befintlig rådgivningsverksamhet riktad till invandrare som startar eller driver småföretag.

Fortsatta tillfälliga personalförstärkningar inom AMV

I budgetspropositionen i höst avser regeringen föreslå att Arbetsmarknadsverket även under år 2001 får använda 700 miljoner kronor för tillfälliga personalförstärkningar inom ramen för de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna. Detta innebär förstärkningar på arbetsförmedlingarna och arbetsmarknadsinstituterna. Av detta ska 100 miljoner kronor användas för att särskilt stärka ställningen på arbetsmarknaden för personer med utländsk bakgrund.

Frågor om arbetsmarknadspolitiken till Håkan Hellstrand tfn 08-772 41 89, sektionen för tillväxt och regional utveckling och Lars-Gösta Andréen på förhandlingssektionen tfn 08-772 47 56.

Regional utjämning och utveckling

För att ytterligare förbättra förutsättningarna för näringslivet i de områden som hittills haft nedsatta sociala avgifter avser regeringen att utarbeta ett särskilt program för att främja användningen av modern informationsteknik i dessa områden.

Till anslaget för Allmänna regionalpolitiska åtgärder, det så kallade länsanslaget, finns kopplat ett bemyndigande som möjliggör att besluta om stöd till långsiktiga projekt. Regeringen föreslår nu att bemyndigandet ska öka med 900 miljoner kronor till 2 588 miljoner kronor år 2000. En stor del av detta bemyndigande avser regeringen att fördela till länsstyrelserna och de regionala självstyrelseorganen. Det medför bland annat större möjligheter att medfinansiera åtgärder inom de regionala tillväxtavtalen.

Regeringen föreslår vidare att 300 miljoner kronor under perioden 2001–2002 avsätts för att finansiera vissa åtgärder i kommuner med särskilda omställningsproblem främst pga. strukturomvandlingar inom försvarsmakten.

Frågor till Christer Nyqvist tfn 08-772 43 35.

Insatserna i storstadsregionerna förlängs

Storstadspolitiken fortsätter att vara ett prioriterat område. Av denna anledning förlängs utvecklingsarbetet och 230 miljoner kronor beräknas för detta område år 2003. Totalt har för åren 1999 till 2003 avsatts 2,1 miljarder kronor för insatser i de utsatta bostadsområdena inom storstadsregionerna i enlighet med storstadspolitiska propositionen.

Förbundet instämmer i behovet av insatser som förbättrar långsiktigt och bryter segregationen och diskrimineringen i storstadsregionerna.

Ökade resurser till miljöområdet

Regeringen förlänger de lokala investeringsprogrammen för en hållbar utveckling till att gälla även år 2003. Samtidigt tillförs programmen 900 miljoner kronor. Hittills har programmet omfattat 6,5 miljarder kronor 1998–2002. 130 kommuner har hittills beviljats cirka 5 miljarder kronor. (Se www.hallbarasverige.gov.se)

Anslagen för allmän miljö och naturvård höjs stegvis under åren 2000–2003 (med ett par hundra miljoner kronor om året). Förstärkningarna omfattar i första hand miljöövervakning, miljöforskning, marksanering samt åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden.

Frågor till Andreas Hagnell, Plan- och miljösektionen, tel 08-772 42 50.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Finanssektionen

Helena Milton

Karin Skilje

Bilagor

Bilaga 1: Skatter och bidrag 2001–2003 (kommunspecifik, endast till ekonomikontoren)

Bilaga 2: Pressmeddelande